

I. STT FINANSAVIMAS

Iš Lietuvos valstybės biudžeto pagal programą „Kovos su korupcinio pobūdžio nusikalstamomis veikomis bei korupcijos prevencija“ 2005 metų pirmajam pusmečiui STT skirta asignavimų –7638.0 tūkst. litų, iš jų pareigūnų socialinių garantijų funkcijai – 84 tūkst. litų (tai sudaro 1.10 proc. nuo gautų asignavimų).

Iš viso gauta asignavimų – 6612.2 tūkst. litų (tai sudaro 86.6 proc. nuo gautų asignavimų), iš jų pareigūnų socialinių garantijų funkcijai – 75 tūkst. litų (tai sudaro 89.3 proc. nuo gautų asignavimų).

Iš viso panaudota gautų asignavimų – 6559.8 tūkst. litų (tai sudaro 99,1 proc. nuo gautų asignavimų), iš jų pareigūnų socialinių garantijų funkcijai – 75.0 tūkst. litų (tai sudaro 100 proc. nuo gautų asignavimų).

II. STT ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA IR ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

Nuo 2005 m. II ketvirčio STT organizacinę struktūrą sudaro STT vadovybė, Operatyvinės veiklos ir Korupcijos prevencijos valdybos, Informacijos technologijų, Finansų, Bendrasis, Planavimo bei Teisės, personalo ir vidaus tyrimų, Saugumo skyriai, Administracinių procedūrų poskyris, 5 STT teritoriniai padaliniai (Vilniaus valdyba, Kauno, Panevėžio, Šiaulių, Klaipėdos skyriai) ir Vidaus audito poskyris.

2005 m. pirmąjį pusmetį STT buvo numatyti 236,5 etato, iš jų 198 pareigūnų (84 proc.), 38,5 darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį (16 proc.), tačiau dirbo 210 darbuotojų, iš jų 171 pareigūnas ir 39 darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartį.

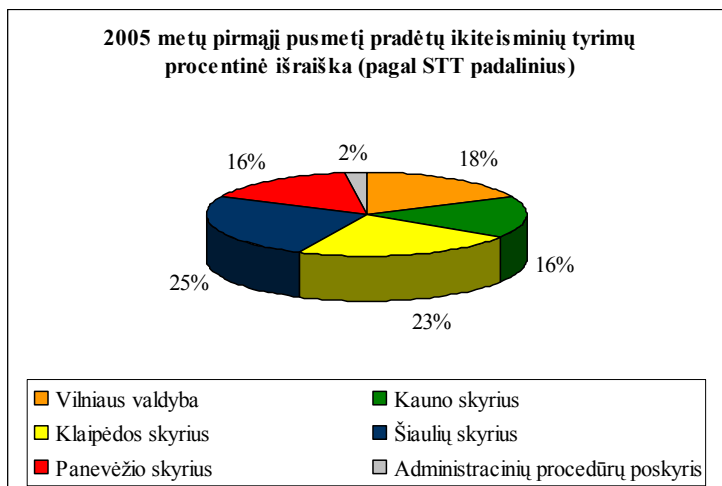
STT darbuotojų kvalifikacija:

- darbuotojų, turinčių mokslinį laipsnį – 4 (2 proc.);
- darbuotojų, turinčių aukštąjį universitetinį arba jam prilygintą išsilavinimą – 172 (82 proc.);
- darbuotojų, turinčių aukštąjį neuniversitetinį arba jam prilygintą išsilavinimą – 18 (8 proc.);
- darbuotojų, turinčių vidurinį išsilavinimą ir įgijusių profesinę kvalifikaciją – 16 (8 proc.).

2005 m. pirmąjį pusmetį STT darbuotojai kėlė kvalifikaciją 46 renginiuose (kursuose, seminaruose ir pan.), iš jų pagal PHARE projektą „Kovos su korupcija administracinių gebėjimų stiprinimas“ organizuotuose seminaruose, pagal OECD „Antikorupcinio tinklo pereinamojo laikotarpio šalims“ programą STT atstovai dalyvavo seminare „Tarptautiniai antikorupciniai standartai“ Ukrainoje (Kijeve), Belgijos Karalystėje (Briuselyje) Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) organizuotame susitikime, Tailando Respublikoje (Bankoke) vykusiame Jungtinių Tautų nusikalstamumo prevencijos ir baudžiamosios teisenos kongrese, Danijos Karalystėje (Kopenhagoje) Danijos nacionalinio komisaro valdybos ir Nacionalinio tyrimų paramos centro organizuotuose mokymuose, Estijos Respublikoje (Piarnu) 5 – e jungtiniame Baltijos Asamblėjos ir Šiaurės Tarybos posėdyje, Portugalijos Respublikoje (Lisabonoje) seminare „Vadovavimo ir pokyčių valdymo tobulinimas“, Čekijos Respublikoje (Prahoje) tarptautiniame seminare „Pinigų plovimas ir finansiniai nusikaltimai“, Italijos Respublikoje (Romoje) tarptautiniame seminare „Nusikaltimai žemės ūkyje: kovos su sukčiavimu tyrimo metodikos analizė“, Turkijos Respublikoje (Stambule) vykusiame 6 – e pereinamojo laikotarpio šalių susitikime kovos su korupcija klausimais, dalyvavo GRECO ekspertų misijoje Juodkalnijos Respublikoje korupcijos situacijos Juodkalnijoje įvertinime, Lenkijos Respublikoje (Varšuvoje) vykusiuose mokymuose pagal finansinės paramos sutartį „Dėl kovos su sukčiavimu, kenkiančiu Europos Sąjungos finansiniams interesams“.

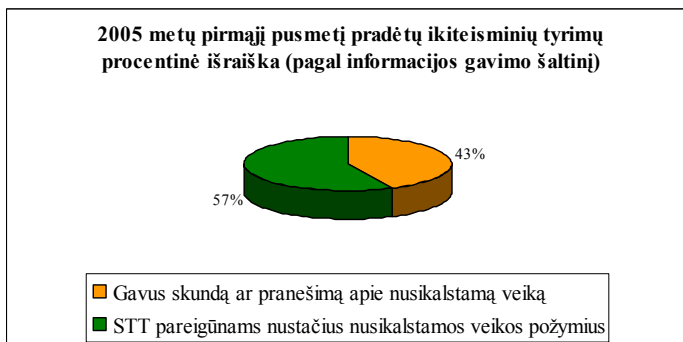
III. KORUPCINIO POBŪDŽIO NUSIKALSTAMŲ VEIKŲ ATSKLEIDIMAS IR TYRIMAS

Duomenys apie pradėtus ikiteisminius tyrimus

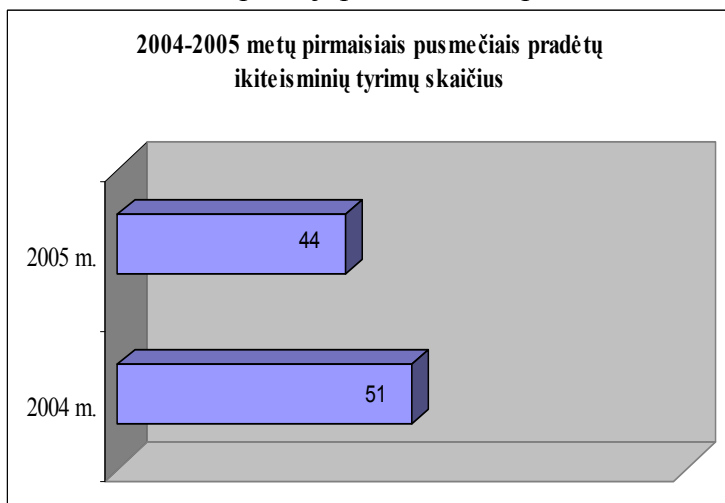

2005 metų pirmąjį pusmetį STT pradėjo 44 ikiteisminius tyrimus, iš jų 8 Vilniaus valdyboje (18 proc.), 7 Kauno skyriuje (16 proc.), 10 Klaipėdos skyriuje (23 proc.), 11 Šiaulių skyriuje (25 proc.), 7 Panevėžio skyriuje (16 proc.) ir 1 Administracinių procedūrų poskyryje (2 proc.).

Iš 2005 metų pirmąjį pusmetį pradėtų 44 ikiteisminių tyrimų 19 pradėta gavus skundą, pareiškimą ar pranešimą apie nusikalstamą veiką (43 proc.), 25 - STT pareigūnams nustačius nusikalstamos veikos požymius (57 proc.).

2004 metų pirmąjį pusmetį buvo pradėtas 51 ikiteisminis tyrimas.

2005 metų pirmąjį pusmetį, palyginti su 2004 metų pirmuoju pusmečiu, pradėtų ikiteisminių tyrimų skaičius sumažėjo 7, tai sudaro apie 14 proc.

Duomenys apie nusikalstamas veikas, dėl kurių pradėti ikiteisminiai tyrimai

2005 metų pirmąjį pusmetį buvo nustatytos 122 nusikalstamos veikos, iš jų 71 turinti nusikaltimų ar baudžiamųjų nusižengimų valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams požymių ir 51 turinti kitų nusikaltimų ar baudžiamųjų nusižengimų požymių.

2004 metų pirmąjį pusmetį buvo nustatytos 182 nusikalstamos veikos, iš jų 133 turinčios nusikaltimų ar baudžiamųjų nusižengimų valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams požymių ir 49 turinčios kitų nusikaltimų ar baudžiamųjų nusižengimų požymių.

2005 metų pirmąjį pusmetį, palyginti su 2004 metų pirmuoju pusmečiu, nustatytų nusikalstamų veikų skaičius sumažėjo 60, tai sudaro apie 33 proc., iš jų turinčių nusikaltimų ar baudžiamųjų nusižengimų valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams požymių sumažėjo 62 (tai sudaro 56 proc.), tuo tarpu veikų, turinčių kitų nusikaltimų ar baudžiamųjų nusižengimų požymių, nustatyta 2 daugiau, tai sudaro apie 4 proc.).

Nusikalstamų veikų rūšys			Skaičius
Veikos, turinčios nusikaltimų ar baudžiamųjų nusižengimų valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams požymių			71
Tai sudaro procentų			58
1	Kyšininkavimas	225 str.	14
2	Tarpininko kyšininkavimas	226 str.	–
3	Papirkimas	227 str.	24
4	Piktnaudžiavimas	228 str.	28
5	Tarnybos pareigų neatlikimas	229 str.	5
Veikos, turinčios kitų nusikaltimų ar baudžiamųjų nusižengimų požymių			51
Tai sudaro procentų			42
IŠ VISO:			122

Duomenys apie gautus ir perduotus ikiteisminius tyrimus

2005 metų pirmąjį pusmetį STT iš prokuratūros ar kitų ikiteisminio tyrimo įstaigų gavo **20** ikiteisminių tyrimų, iš jų 9 Kauno skyriuje, 7 Vilniaus valdyboje, 2 Šiaulių skyriuje, po 1 Klaipėdos ir Panevėžio skyriuose.

2004 metų pirmąjį pusmetį STT gavo 12 ikiteisminių tyrimų.

2005 metų pirmąjį pusmetį, palyginti su 2004 metų pirmuoju pusmečiu, gautų ikiteisminių tyrimų skaičius padidėjo 8, tai sudaro apie 66 proc.

2005 metų pirmąjį pusmetį STT prokuratūrai ar kitoms ikiteisminio tyrimo įstaigoms tolesniam tyrimui atlikti perdavė **3** ikiteisminius tyrimus.

Duomenys apie nutrauktus ikiteisminius tyrimus

2005 metų pirmąjį pusmetį STT nutraukė **40** ikiteisminių tyrimų, iš jų 12 Klaipėdos skyriuje, 9 Kauno skyriuje, 7 Šiaulių skyriuje, 6 Vilniaus valdyboje, 5 Panevėžio skyriuje, 1 Administracinių procedūrų poskyryje.

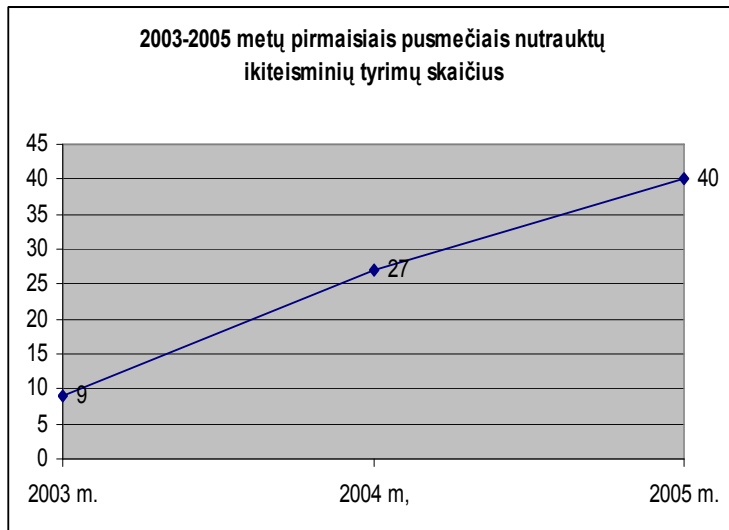
Iš pirmąjį pusmetį nutrauktų 40 ikiteisminių tyrimų 2 buvo pradėti 2000 metais, 1 – 2001 metais, 7 – 2003 metais, 19 – 2004 metais, 11 – 2005 m. Iš 40 nutrauktų ikiteisminių tyrimų 12 buvo gauti iš prokuratūros ar kitų ikiteisminio tyrimo įstaigų.

2005 metų pirmąjį pusmetį ikiteisminiai tyrimai nutraukti, kadangi:

- nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių – 32;
- ikiteisminio tyrimo metu nesurinkta pakankamai duomenų, pagrindžiančių įtariamojo kaltę dėl nusikalstamos veikos padarymo – 5;
- suėjo baudžiamosios senaties terminai – 2;

- ikiteisminio tyrimo teisėjas priėmė nutartį nutraukti ikiteisminį tyrimą dėl nusikalstamos veikos mažareikšmiškumo – 1.

2004 metų pirmąjį pusmetį buvo nutraukti 27 ikiteisminiai tyrimai, tuo tarpu 2003 metų pirmąjį pusmetį – tik 9 ikiteisminiai tyrimai. Iš 2004 metų pirmąjį pusmetį nutrauktų 27 ikiteisminių tyrimų 24 buvo pradėti STT, o 3 – iš kitų ikiteisminio tyrimo įstaigų.

2005 metų pirmąjį pusmetį, palyginti su 2004 metų pirmoju pusmečiu, nutrauktų ikiteisminių tyrimų skaičius padidėjo 13, tai sudaro apie 48 proc.

Pagal naujojo Baudžiamojo proceso kodekso, kuris įsigaliojo 2003 m. gegužės 1 d. nuostatas, ikiteisminiai tyrimai pradami beveik pagal kiekvieną skundą, pareiškimą ar pranešimą apie nusikalstamą veiklą. Pradinėje tyrimo stadijoje nėra pilnai išsiaiškinamos aplinkybės, dėl kurių baudžiamasis procesas negalimas, dėl to nutrauktų ikiteisminių tyrimų skaičius nuolat didėja, ir 2005 metų pirmąjį pusmetį, palyginus su 2003 metų atitinkamu laikotarpiu padidėjo net 344 proc.. Be to, susiformavus atitinkamai praktikai, prokurorai pradėjo daugiau taikyti Baudžiamojo proceso kodekso normas, reglamentuojančias aplinkybes, dėl kurių baudžiamasis procesas negalimas.

Duomenys apie baigtus* ikiteisminius tyrimus

2005 metų pirmąjį pusmetį STT baigė **15** ikiteisminių tyrimų, iš jų 6 Kauno skyriuje, 5 Vilniaus valdyboje, 3 Šiaulių skyriuje ir 1 Panevėžio skyriuje.

Iš 2005 metų pirmąjį pusmetį baigtų 15 ikiteisminių tyrimų po 6 buvo pradėti 2004 ir 2005 metais, 3 – 2003 metais.

Iš 2005 metų pirmąjį pusmetį baigtų 15 ikiteisminių tyrimų 11 pradėjo STT, 4 gauti iš prokuratūros ar kitų ikiteisminio tyrimo įstaigų.

Baigtų ikiteisminių tyrimų trukmė:

- iki 6 mėn. – 7;
- 6–12 mėn. – 4;
- per 12 mėn. – 4.

2004 metų pirmąjį pusmetį taip pat buvo baigta 15 ikiteisminių tyrimų.

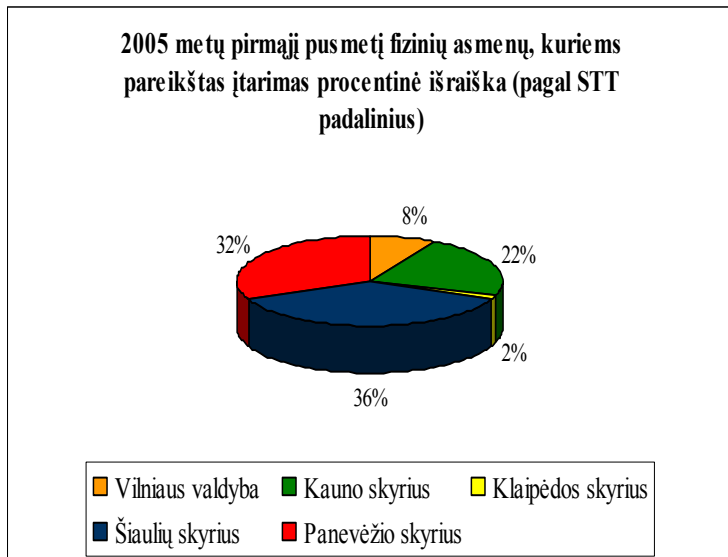
2005 metų antrąjį pusmetį STT bus tęsiama **100** ikiteisminių tyrimų, iš jų 27 Šiaulių skyriuje, 25 Vilniaus valdyboje, 19 Kauno skyriuje, 17 Klaipėdos skyriuje, 12 Panevėžio skyriuje.

Iš 2005 metų antrąjį pusmetį tęsiamų 100 ikiteisminių tyrimų 2 buvo pradėti 1998 metais, 1 – 1999 metais, 2 – 2000 metais, 6 – 2001 metais, 8 – 2002 metais, 18 – 2003 metais, 20 – 2004 metais, 43 – 2005 metais.

* Ikitteisminis tyrimas laikomas baigtu, kai ikiteisminio tyrimo medžiaga perduodama prokurorui kaltinamojo akto surašymui

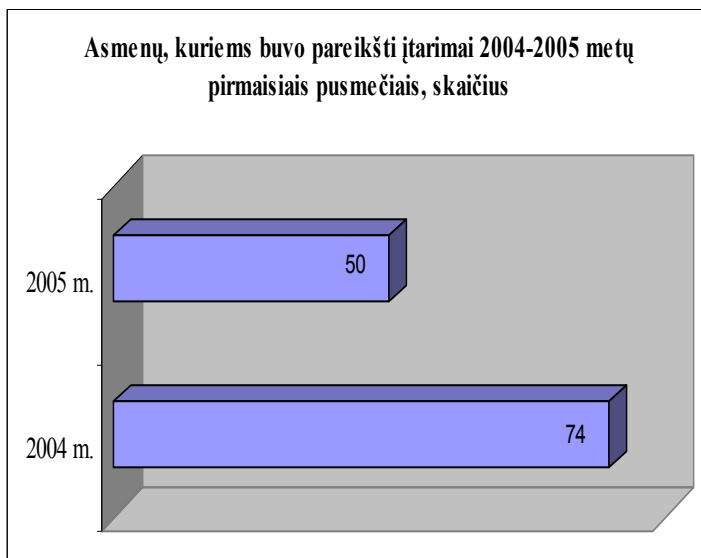
Duomenys apie asmenis, įtariamus nusikalstamų veikų padarymu

2005 metų pirmąjį pusmetį STT pareiškė įtarimus **50** fizinių asmenų ir **5** juridinių asmenų atstovams. Visi juridiniai asmenys nustatyti Kauno skyriuje.

Fiziniams asmenims įtarimai pareikšti: 18 Šiaulių skyriuje, 16 – Panevėžio skyriuje, 11 – Kauno skyriuje, 4 – Vilniaus valdyboje, 1 – Klaipėdos skyriuje.

2004 metų pirmąjį pusmetį įtarimai buvo pareikšti 74 asmenims.

2005 metų pirmąjį pusmetį, palyginti su 2004 metų pirmuoju pusmečiu, asmenų, kuriems pareikšti įtarimai skaičius sumažėjo 24, tai sudaro 33 proc.

Tarp 2005 metų pirmąjį pusmetį 50 asmenų, kuriems pareikštas įtarimas, 25 yra valstybės tarnautojai ir pareigūnai, 25 kiti asmenys.

Duomenys apie nuteistus ir išteisintus asmenis

Turima duomenų, kad 2005 metų pirmąjį pusmetį nuteisti **26** STT išaiškinti asmenys, iš jų 16 atžvilgiu teismo nuosprendžiai yra įsiteisėję, 10 nuteista pirmos instancijos teismo.

2005 metais pagal tris STT bylas išteisinti 8 asmenys, tačiau nei vienas išteisinamasis nuosprendis nėra įsiteisėjęs. Tarp šių asmenų 1 valstybės pareigūnas, 2 valstybės tarnautojai ir 5 kiti asmenys.

Per 2004 metų pirmąjį pusmetį buvo nuteisti **28** STT išaiškinti asmenys.

Duomenys apie asmenis, patrauktus drausminėn, administracinėn atsakomybėn pagal STT pareigūnų pateiktą medžiagą

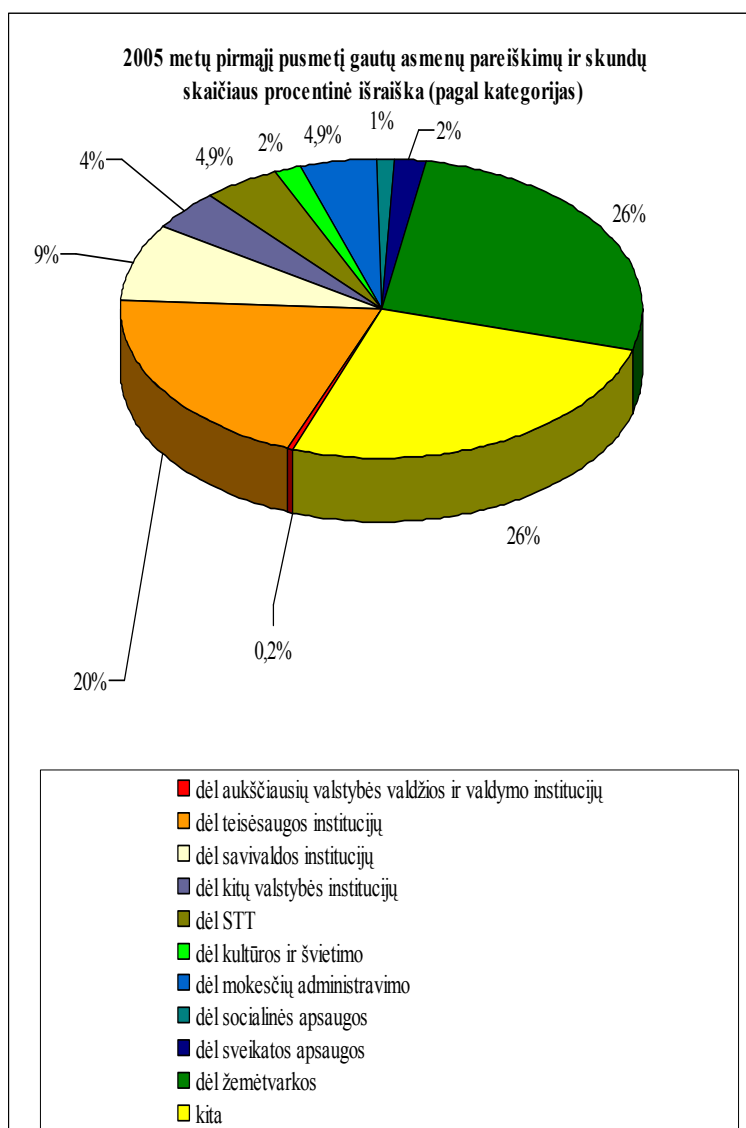
Turima duomenų, kad pagal STT pareigūnų pateiktą medžiagą **13** asmenų skirtos drausminės (tarnybinės) nuobaudos, t. y. 2 teisėjai, 5 vidaus reikalų sistemos, 2 muitinės, 1 savivaldos institucijų, 3 mokesčius administruojančios institucijų tarnautojai.

Pagal 2004 metų pirmojo pusmečio duomenis pagal STT pareigūnų pateiktą medžiagą tarnybinės nuobaudos skirtos 17 asmenų.

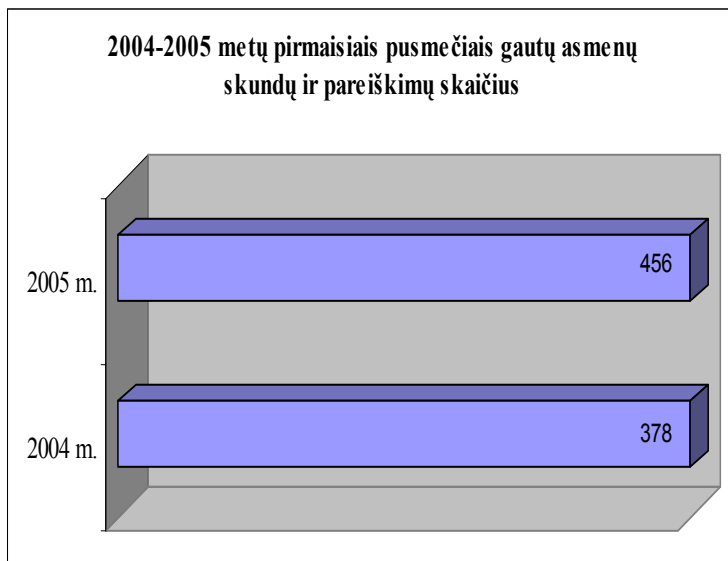
Duomenys apie asmenų pareiškimus ir skundus

2005 metų pirmąjį pusmetį STT gavo **456** asmenų pareiškimus ir skundus, iš jų **53** anoniminius (20,87 proc.).

2005 metų pirmąjį pusmetį STT gavo šių kategorijų asmenų pareiškimus ir skundus:

- dėl aukščiausių valstybės valdžios ir valdymo institucijų veiklos – 1;
- dėl teisėsaugos institucijų veiklos – 91, iš jų 19 – prokuratūros, 45 – vidaus reikalų sistemos, 23 – teismų, 4 – teisingumo ministerijos, taip pat ir įkalinimo įstaigų;
- dėl savivaldos institucijų – 39;
- dėl kitų valstybės institucijų – 20;
- dėl STT veiklos – 21;
- dėl kultūros ir švietimo – 8;
- dėl mokesčių administravimo – 21;
- dėl socialinės apsaugos – 6;
- dėl sveikatos apsaugos – 8;
- dėl žemėtvarkos – 122;
- kita – 119.

2005 metų pirmąjį pusmetį, palyginti su 2004 m. pirmuoju pusmečiu (gauti 378 asmenų pareiškimai ir skundai), gautų asmenų pareiškimų ir skundų skaičius padidėjo 20 proc.

2005 metų pirmąjį pusmetį visi gauti pareiškimai ir skundai buvo ištirti — dėl 392 pareiškimų ir skundų buvo priimti atitinkami administraciniai sprendimai, 38 pareiškimų ir skundų administracinė procedūra ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo tęsiama, 26 pareiškimai ir skundai teisės aktų nustatytais pagrindais (neįskaitomi, nesuprantamai išdėstyti prašymai ir pan.) buvo gražinti pareiškėjams.

IV. KORUPCIJOS PREVENCIJA

Duomenys apie viešojo administravimo posistemių vertinimą

2005 metų pirmąjį pusmetį STT atliko 2 viešojo administravimo sistemų vertinimą antikorporciniu požiūriu:

- STT iniciatyva atlikta Ūkio ministerijos reguliavimo srityje esančių institucijų (Įmonių bankroto valdymo departamento, Valstybinio turizmo departamento ir kt.) korupcijos rizikos analizė. Ūkio ministerijai pateikta korupcijos rizikos analizės išvada.

- STT iniciatyva atlikta korupcijos rizikos analizė Kauno miesto savivaldybėje, Kauno rajono savivaldybėje, Širvintų rajono savivaldybėje, Kazlų Rūdos savivaldybėje, Kėdainių rajono savivaldybėje ir Šilalės rajono savivaldybėje. Valstybinio ir savivaldybių administravimo subjektuose atlikus korupcijos rizikos analizes pateiktos pastabos ir pasiūlymai dėl kovos su korupcija programų tobulinimo, parengimo ir rekomendacijos dėl korupcijos priežasčių bei sąlygų pašalinimo.

Duomenys apie teisės aktų ir jų projektų antikorporcinį vertinimą

2005 metų pirmąjį pusmetį STT atliko antikorporcinį vertinimą **55** teisės aktų ir jų projektų, reglamentuojančių:

- antstolių veiklą;
- matininkų veiklą;
- viešuosius pirkimus;
- Europos Sąjungos fondų lėšų skyrimą ir įsisavinimą;
- žemės reformos vykdymą ir nuosavybės teisių atkūrimą.
- Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo;
- politinių kalinių ir tremtinių grįžimą į Lietuvą ir jų aprūpinimą būstu;
- sveikatos apsaugą (pakaitinio gydymo programų įgyvendinimą) ir kitas sritis.

Teisės aktų ir jų projektų vertinimo antikorupciniu požiūriu rezultatai pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, Lietuvos Respublikos Seimui (Antikorupcijos komisijai, Narkomanijos prevencijos komisijai), Lietuvos Respublikos žemės ūkio, Lietuvos Respublikos finansų, Lietuvos Respublikos ūkio, Lietuvos Respublikos teisingumo, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijoms.

Duomenys apie informacijos apie asmenis, siekiančius eiti arba einančius pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje, pateikimą

Vykdydama Korupcijos prevencijos įstatymo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. 1484 „Dėl Informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje, pateikimo“ nuostatas, STT pagal valstybės ar savivaldybės įstaigų vadovų prašymus pateikė informaciją apie **246** asmenis, siekiančius eiti pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigose (Muitinės departamentui – 176, Prezidentūrai – 35, Vyriausybei – 13, STT – 6, Žemės ūkio ministerijai – 5, Vidaus reikalų ministerijai – 6, Sveikatos apsaugos ministerijai – 3, Ūkio ministerijai – 1, Teisingumo ministerijai – 1).

Duomenys apie kovos su korupcija programos atnaujinimą

Atlikta Nacionalinės kovos su korupcija programos 2002-2004 m. veiksmingumo analizė, kuri buvo pateikta svarstyti Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijai. Taip pat parengtas atnaujintos Nacionalinės kovos su korupcija programos projektas, kuris buvo pateiktas Tarpžinybinei komisijai kovai su korupcija koordinuoti.

Duomenys apie visuomenės švietimą ir paramą

Vasario mėnesį įvyko darbinis susitikimas su Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos atstovais (LiJot), su kuriais buvo aptarti antikorupcinio jaunimo švietimo ir bendradarbiavimo šiais metais klausimai. Tęsiant jaunimo švietimo veiklą, vasario mėnesį Alytaus bendrojo lavinimo mokyklose įvyko du seminarai, kurių metu moksleiviai supažindinti su korupcijos problemomis ir STT veikla.

Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Policijos departamentas), Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos ir Muitinės departamento prie Finansų ministerijos atstovų pasitarimuose pradėti rengti antikorupcinių mokomųjų seminarų planai ir kitos kovos su korupcija priemonės, aptartos bendradarbiavimo galimybės korupcijos prevencijos bei antikorupcinio švietimo srityje. Šiuo metu rengiami sutarčių tarp STT ir minėtų institucijų bendradarbiavimo antikorupcinio informavimo bei švietimo srityje projektai, kuriuose numatyti antikorupcinių seminarų ciklai, mini apklausos, kitos priemonės. Muitinės mokymo centro kvietimu organizuotas antikorupcinis seminaras muitinės pareigūnams.

Taip pat kovo mėnesį bendradarbiaujant su „Transparency International Lietuvos skyriumi“, numatytos bendrų projektų galimybės.

Bendradarbiaujant su Vilniaus savivaldybe organizuoti 5 antikorupcinio švietimo seminarų ciklai.

Organizuotas antikorupcinis seminaras Varėnos švietimo centre „Korupcija vietos savivaldos lygyje. Paskutiniai korupcijos lygio tyrimai Lietuvoje“, kuriame dalyvavo rajono savivaldybių darbuotojai. Taip pat su „Varėnos švietimo centru“ preliminariai suderintas šių metų antikorupcinių seminarų ciklo organizavimo laikas. Antikorupciniai seminarai bus organizuojami Varėnos rajono savivaldybės darbuotojams, policijos pareigūnams, vietos savivaldos politikams.

Bendradarbiaudami su Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos ir SIGMA atstovais, STT pareigūnai dalyvavo seminare dėl Europos Sąjungos lėšų administravimo, kuriame pristatė STT Antikorupcinio švietimo veiklą.

STT pareigūnai dalyvavo konferencijoje Panevėžio regioninio etikos ir lyderiavimo instituto organizuotoje konferencijoje „Mokykla kaip moralinė institucija: iššūkiai ir iniciatyvos“. Organizuotas antikorupcinis seminaras Aplinkos apsaugos inspekcijos Panevėžio regiono skyriuje bei Policijos departamento prie VRM Valdymo vyriausiosios valdybos viešosios tvarkos ir eismo priežiūros valdybos eismo priežiūros skyriaus pareigūnams.

Šių metų gegužės mėnesį skaitytos paskaitos Panevėžio vadybos mokymo centre policijos pareigūnams, pradėtas antikorupcinio švietimo seminarų ciklas Lietuvos policijos ekskortavimo rinktinės pareigūnams, organizuotas antikorupcinio švietimo seminaras Teismo medicinos institute.

Duomenys apie visuomenės informavimą

Per 2005 metų pirmąjį pusmetį STT parengė ir išplatino **36** pranešimus spaudai, kuriuose pateikta informacija apie STT pradėtus ir baigtus ikiteisminius tyrimus, prevencines STT iniciatyvas, seminarus ir kitus renginius visuomenei šviesti. Nuolat buvo teikiama informacija apie STT veiklą atsakant į Lietuvos bei užsienio žurnalistų paklausimus.

V. TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

Pasirengta dalyvauti Plėtros ir pagalbos projekte trečiosioms šalims – Užsienio reikalų ministerijai pateikta projekto paraiška dėl finansavimo skyrimo.

Priimta Ukrainos Respublikos delegacija, kuri buvo supažindinta su Lietuvos Respublikos kovos su korupcija sektoriumi, aptartos tolesnio bendradarbiavimo perspektyvos. Tęsimas bendradarbiavimas su Latvijos korupcijos prevencijos ir kovos su korupcija biuru (toliau – KNAB): parengtas ir organizuotas STT vadovybės vizitas į KNAB, STT priimtos dvi KNAB specialistų grupės. Parengta bendradarbiavimo sutartis tarp STT ir KNAB.

Vadovaujantis Lietuvos Vyriausybės ir Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės 2002 m. kovo 29 d. pasirašytu susitarimu dėl teisėsaugos, toliau bendradarbiaujama su Jungtinių Amerikos Valstijų ambasada Lietuvoje stiprinant STT pajėgumus: surengti seminarai institucijos ir jos darbuotojų apsaugos nuo neteisėtos veikos, žvalgybos klausimais.

Bendradarbiaujant su Didžiosios Britanijos ambasada Lietuvoje konsultuojamasi dėl galimos paramos teikimo, rengiant seminarus, stažuotes ir mokymus.

Parengta Išlaidų pasidalijimo sutartis tarp Jungtinių Tautų Vystymo Programos ir STT, pagal kurią bus tęsimi projektai „Korupcijos prevencija šviečiant, informuojant ir sąmoninant visuomenę“ bei „Skaidrumo ir atskaitomybės didinimas viešajame administravime“, atliekant sociologinius tyrimus ir stiprinant antikorupcinį švietimą.

Parengtas projekto dokumentas Europos Komisijos kovos su sukčiavimu biurui (OLAF) dėl specialiosios įrangos įsigijimo.

VI. DUOMENYS APIE STT DARBUOTOJŲ DALYVAVIMĄ TEISĖKŪROS PROCESĖ

STT kartu su kitomis institucijomis parengė naujos redakcijos Nacionalinės kovos su korupcija programos projektą, kurį pateikė Tarpžinybinei komisijai kovai su korupcija koordinuoti. STT pareigūnai dalyvavo darbo grupėse rengiant naujos redakcijos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. STT pareigūnai, vykdydami Ministro Pirmininko pavedimą, dalyvauja nuolatinės darbo grupės prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės „Dėl mokesčių administravimo gerinimo bei teisėsaugos institucijų veiklos koordinavimo“, tarpžinybinės komisijos Nacionalinei nusikaltimų prevencijos ir kontrolės programai įgyvendinti darbo grupėje, rengiančioje programos

įgyvendinimo kryptis, tarpžinybinės nuolatinės komisijos valstybės ekonominės bei finansinės kontrolės ir teisėsaugos institucijų bendradarbiavimui koordinuoti veikloje, darbo grupės Ekonominio saugumo programai parengti veikloje.

VII. VEIKLOS PROBLEMAS

- Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 227 straipsnio „Papirkimas“ 4 dalyje galiojantis reikalavimas pranešti „nedelsiant“ yra iš esmės teisingas, tačiau praktiškai įgyvendinti atleidimą nuo baudžiamosios atsakomybės sunku arba neįmanoma. Praktikoje dažnai susiklosto situacija, kada asmuo savo noru praneša apie duotą ar žadėtą kyšį po kurio laiko. Toks laikas gali būti ne tuoj pat po kyšio davimo ar žadėjimo. Taigi nors asmuo ir praneša savo noru, jo pranešimas nelaikomas pranešimu „nedelsiant“ ir jis trauktinas baudžiamajon atsakomybėn. Tokia nuostata baugina asmenis, norinčius pranešti apie kyšininkavimą, juolab neskatina pranešti apie korupcines kyšininkavimo veikas.

Kadangi kyšininkavimas ar papirkimas, kaip nusikalstamos veikos yra daromos abiejų šalių iniciatyva, jos itin retai išaiškėja ir ypač sunkiai įrodomos, didžioji dalis šių veikų ir lieka nežinomos, latentiškos. Kyšio davėjo pranešimas apie daromą ar jau padarytą veiką daugeliu atveju yra vienintelė galimybė atskleisti nusikalstamą veiką. Todėl baudžiamasis įstatymas nuo seno suteikia galimybę atleisti nuo atsakomybės kyšio davėją, savo noru apie tai pranešusį teisėsaugos institucijai. Įstatyme numatytas atleidimas nuo atsakomybės yra teigiama lengvata, padedanti spręsti kyšininkavimo atskleidimo problemas, tačiau galiojančio įstatymo nuostatos pernelyg suvaržo asmens, duodančio kyšį, žadančio ar susitariančio dėl kyšio, galimybę kreiptis į teisėsaugos instituciją.

Siūlytume pakeisti Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau –BK) 227 straipsnio 4 dalį, nustatančią terminą, per kurį asmuo, pasiūlęs, pažadėjęs, davęs kyšį, gali pranešti apie tai teisėsaugos institucijai ir būtų atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės už papirkimą.

- Siūlytume BK 230 straipsnyje numatyti trečią dalį, detalizuojančią turtinės žalos dydį nusikalstamosiose veikose valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams. Žala skirstoma į turtinę ir neturtinę žalą. Teisinis poveikis už piktnaudžiavimo nusikalstamas veikas būtų labiau subalansuotas, jeigu būtų aiškiai nurodytos turtinės žalos ribos: minimali riba, nuo kurios kyla baudžiamoji atsakomybė – 50 MGL (6250 litų), riba, nuo kurios veika laikoma nusikaltimu – 150 MGL (18 750 litų). Didele turtine žala tikslinga laikyti ne 250 MGL, o 150 MGL dydžio sumą, kaip tai yra nustatyta BK kitais atvejais, pvz. BK 212 straipsnio 1 dalyje. Didelės žalos netikslinga sieti su tame pačiame skyriuje numatyta 250 MGL kyšio suma, kadangi nusikaltimo sudėties požyriū šiose sudėtyse yra įtvirtinti skirtingi požymiai: žala – piktnaudžiavimo ir nusikaltimo dalykas – kyšininkavimo sudėtyje (BK 225 straipsnio 3 dalis), kurie pagal reikšmę atsakomybės dydžiui nėra visiškai tolygūs. 150 MGL didelės žalos riba būtų adekvati baudžiamojo įstatymo teisinio reguliavimo sferai: 150 MGL yra 18 750 litų. Tokia suma sudaro dažno fizinio asmens metines pajamas, yra žymi valstybės, savivaldybės ar privačių verslo subjektų (juridinių asmenų) biudžetui. Valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui padarius tokia žalą valstybei, tarptautinei viešajai organizacijai, fiziniam ar juridiniam asmeniui yra pagrindas jį traukti baudžiamajon atsakomybėn už nusikaltimą, o ne už baudžiamąjį nusižengimą.

- Tobulintina Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnyje įtvirtinta informacijos apie asmenį, kurį rengiamasis skirti, ar kuris yra paskirtas į pareigas, tvarka. Siūlytume konkretinti informacijos pateikimo apie asmenį, kaip korupcijos prevencijos priemonės, tikslus: 9 straipsnio 1 dalyje tikslinamas prevencijos priemonės tikslas – ja siekiama panaikinti ar sumažinti korupcijos apraiškų tikimybę (o ne siekti, kad dirbtų „nepriekaištingos reputacijos asmenys“). Be to, šio straipsnio 4, 9 dalyse sąvokos „asmens patikimumas“ keičiamas sąvokomis „asmens tinkamumas pareigoms“.

Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio pakeitimo tikslas – padidinti korupcijos rizikos analizės kaip korupcijos prevencijos priemonės efektyvumą, taip pat efektyviai įgyvendinti korupcijos prevencijos principus. Atsižvelgiant į šios korupcijos prevencijos priemonės praktinio įgyvendinimo problemas įstatymo projekte siūlytume atsisakyti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo, kurią atlieka valstybės ir savivaldybės įstaiga kiekvienų metų III ketvirtį. Ši veiklos forma turės būti įgyvendinama rengiant ir įgyvendinant šakines ir institucines kovos su korupcija programas vadovaujantis korupcijos prevencijos įstatymo 7 straipsniu.

Siūlytume Korupcijos prevencijos įstatyme įtvirtinti privalomą teisės aktų projektų antikorporcinį vertinimą, kadangi įstatyme nebeliktų didelės korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo. Tokia naujovė teigiamai paveiktų esamą situaciją, kadangi teisės aktų rengėjai būtų įpareigoti bet kokių atveju vertinti rengiamą teisės aktą antikorporciniu požiūriu.

Lietuvos Respublikos Seimui panaikinus STT statuto nuostatą, kad už nepriekaištingą ir pavyzdinę tarnybos pareigų atlikimą pareigūnas skatinamas pinigine premija, STT pareigūnai atsidūrė nelygiateisėje padėtyje, palyginti su kitų teisėsaugos, valstybės ir savivaldos institucijų pareigūnais – Valstybės tarnybos įstatymo 27 straipsnio 2 dalies 3 punkte, Valstybės saugumo departamento statuto 32 straipsnio 1 dalies 2 punkte, Vidaus tarnybos statuto 23 straipsnio 1 dalies 2 punkte, Prokuratūros įstatymo 39 straipsnio 1 dalies 3 punkte numatyta galimybė šių institucijų pareigūnus skatinti vienkartinėmis pinigine išmoka.

STT, atsižvelgdama į minėtas įstatymų taikymo problemas, yra parengusi ir artimiausiu metu Lietuvos Respublikos Seimui pateiks Baudžiamojo kodekso, Baudžiamojo proceso kodekso, Korupcijos prevencijos įstatymo, Specialiųjų tyrimų tarnybos statuto atitinkamų straipsnių įstatymų pakeitimo ir papildymo įstatymų projektus, ir siūlymus dėl Jungtinių Tautų konvencijos prieš korupciją įgyvendinimo ir GRECO rekomendacijų.
